

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства енергетики
України
11.01.2025 № 19

ЛИСТ ОЧІКУВАНЬ ВЛАСНИКА

Акціонерного товариства «Оператор ринку»
на 2025 рік

Цей Лист очікувань власника Акціонерного товариства «Оператор ринку» на 2025 рік (далі – Лист очікувань власника) розроблено на виконання пункту 5 частини першої статті 6 Закону України «Про управління об'єктами державної власності», пункту 74 Політики державної власності, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 29 листопада 2024 року № 1369 (далі – Політика державної власності), відповідно до Порядку підготовки та затвердження листа очікувань власника, затвердженого наказом Міністерства енергетики України від 31 жовтня 2024 року № 419, та з урахуванням Методичних рекомендацій щодо підготовки листа очікувань власника, затверджених наказом Міністерства економіки України від 01 жовтня 2024 року № 24098, і містить коротко- та середньострокові фінансові, операційні і нефінансові цілі та відповідні показники діяльності АТ «Оператор ринку» на 2025 рік.

I. Цілі діяльності Акціонерного товариства «Оператор ринку»

Відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії» (далі – Закон) з 01 липня 2019 року в Україні запроваджено новий ринок електричної енергії, що, зокрема, складається з таких сегментів як ринок допоміжних послуг, балансуючий ринок, ринок «на добу наперед» (далі – РДН), внутрішньодобовий ринок (далі – ВДР) та ринок за двосторонніми договорами.

Акціонерне товариство «Оператор ринку» (код за ЄДРПОУ 43064445) (далі – АТ «Оператор ринку», Товариство) утворене з метою виконання функцій оператора ринку електричної енергії щодо створення організаційних, технологічних, інформаційних та інших умов для здійснення регулярних торгів на РДН та ВДР.

Товариство забезпечує функціонування РДН та ВДР, здійснює організацію купівлі-продажу електричної енергії на цих сегментах ринку електричної енергії відповідно до Закону та Ліцензійних умов провадження господарської діяльності зі здійснення функцій оператора ринку, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 27 грудня 2017 року № 1466 (далі – Ліцензійні умови).

Крім того, згідно з положеннями Закону АТ «Оператор ринку» має право організовувати та проводити електронні аукціони з купівлі-продажу електричної енергії за двосторонніми договорами.

Основною ціллю Товариства, як єдиного оператора РДН/ВДР в Україні, є надання доступних та якісних послуг учасникам ринку електричної енергії, що відповідають найкращим європейським та світовим практикам, з метою забезпечення прозорості функціонування РДН/ВДР з дотриманням принципів вільного ціноутворення.

Основою формування дохідної та витратної частин Товариства є надання послуг з організації купівлі-продажу на РДН/ВДР та організації торгів на РДН/ВДР. Діяльність на РДН/ВДР є основною діяльністю АТ «Оператор ринку», доходи за якою складають 95% від усіх доходів Товариства.

Сполучення ефективно функціонуючих РДН та ВДР з єдиним ринком «на добу наперед» (single day-ahead market – SDAC) та єдиним внутрішньодобовим ринком (single intraday market – SIDC) Європейського Союзу (далі – ЄС) є ключовим компонентом стратегічної мети України щодо об'єднання енергетичних ринків з ЄС (market coupling) для інтеграції ринку електричної енергії України до внутрішнього ринку ЄС. Ціллю Товариства в рамках market coupling є отримання статусу номінованого оператора ринку (NEMO) та організація торгів на об'єднаних ринках SDAC/SIDC.

Крім того, з урахуванням змін, унесених Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках», в українське законодавство транспоновано Регламент ЄС № 1227/2011 про доброчесність та прозорість на оптовому енергетичному ринку (REMIT), зокрема, внесено відповідні зміни до Закону.

Відповідно до зазначених змін АТ «Оператор ринку» визначено таким, що професійно організовує операції з оптовими енергетичними продуктами на ринку електричної енергії, а також виконує функції адміністратора передачі даних та адміністратора платформи інсайдерської інформації відповідно до Ліцензійних умов.

Також, відповідно до Закону Товариство надає інформаційно-консультативні та організаційні послуги, пов'язані з функціонуванням ринку електричної енергії та організовує торги гарантіями походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії.

Виконання зазначених цілей спрямовано на забезпечення належного функціонування ринку електричної енергії, його розвиток та одержання прибутку від провадження господарської діяльності для задоволення інтересів акціонера в межах і на умовах, визначених законодавством та Статутом АТ «Оператор ринку».

За класифікатором видів економічної діяльності Товариство здійснює такі **види діяльності**:

Основні види діяльності:

35.14 Торгівля електроенергією.

Допоміжні види діяльності:

46.12 Діяльність посередників у торгівлі паливом, рудами, металами та промисловими хімічними речовинами;

46.18 Діяльність посередників, що спеціалізуються в торгівлі іншими товарами;

46.19 Діяльність посередників у торгівлі товарами широкого асортименту;

46.90 Неспеціалізована оптова торгівля;

62.02 Консультування з питань інформатизації;

63.99 Надання інших інформаційних послуг, н.в.і.у.;

66.11 Управління фінансовими ринками;

66.12 Посередництво за договорами по цінних паперах або товарах;

85.60 Допоміжна діяльність у сфері освіти.

II. Фінансові цілі діяльності АТ «Оператор ринку»

1. Одержання прибутку від провадження господарської діяльності для задоволення інтересів акціонерів.

Показниками, які характеризують здатність Товариства створювати необхідний прибуток у процесі своєї господарської діяльності, є коефіцієнти рентабельності. Значення показників рентабельності зазначено у розділі I «Фінансові показники» таблиці «Цільові показники ефективності АТ «Оператор ринку».

Під час планування прибутку Товариства та рівня рентабельності враховуються обмеження (зокрема, рівень прибутку), встановлені Правилами ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, затвердженими постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2018 року № 308.

Досягнення окремих показників можливе за умов виконання заходів, запланованих для реалізації операційної цілі «Організація та проведення електронних аукціонів з купівлі-продажу електричної енергії на товарних біржах (за двосторонніми договорами)», зазначених у пункті 1 розділу III Листа очікувань власника.

2. Ефективне використання власного капіталу Товариства.

У своїй діяльності Товариство керується законодавством, Статутом Товариства та принципами економічної доцільності задля досягнення основної мети діяльності Товариства – отримання прибутку. В процесі здійснення господарської діяльності АТ «Оператор ринку» генерує власний капітал, який необхідно підтримувати на достатньому рівні для подальшої можливості розвитку Товариства. Критерієм, що характеризує ефективність використання

власного капіталу є коефіцієнт рентабельності власного капіталу.

Значення показника рентабельності власного капіталу зазначено у розділі I «Фінансові показники» таблиці «Цільові показники ефективності АТ «Оператор ринку».

3. Забезпечення стійкого фінансового стану Товариства.

Одним із критеріїв оцінки фінансового стану Товариства є його платоспроможність та ліквідність.

Значення показників платоспроможності та ліквідності зазначено у розділі I «Фінансові показники» таблиці «Цільові показники ефективності АТ «Оператор ринку».

4. Своєчасна та в повному обсязі сплата дивідендів.

З моменту перетворення Державного підприємства «Оператор ринку» з державного підприємства в акціонерне товариство АТ «Оператор ринку» сплачує дивіденди у законодавчо встановлені терміни відповідно до прийнятих органом управління рішень.

Суми дивідендів, заплановані на 2025 – 2027 роки, визначено у розділі I «Фінансові показники» таблиці «Цільові показники ефективності АТ «Оператор ринку».

III. Операційні цілі діяльності АТ «Оператор ринку»

1. Організація та проведення електронних аукціонів з купівлі-продажу електричної енергії на товарних біржах (за двосторонніми договорами).

Для реалізації зазначеної цілі Товариство забезпечить:

розробку/ затвердження/ внесення змін до внутрішніх документів Товариства (правил, положень, порядків, регламентів тощо) щодо діяльності Товариства як товарної біржі відповідно до вимог нормативно-правових актів Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку;

створення внутрішньої структури Товариства відповідно до вимог Ліцензійних умов провадження професійної діяльності на організованих товарних ринках;

приведення програмного та технічного забезпечення у відповідність з вимогами Ліцензійних умов провадження професійної діяльності на організованих товарних ринках;

відповідність іншим вимогам Ліцензійних умов провадження професійної діяльності на організованих товарних ринках, зокрема вимогам до приміщення товарної біржі тощо;

підготовку документів та подання до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку заяви про видачу ліцензії на провадження професійної діяльності на організованих товарних ринках (діяльності з організації торгівлі продукцією на товарних біржах), а також документів до заяви відповідно до Ліцензійних умов.

Отримання ліцензії на провадження професійної діяльності на організованих товарних ринках (діяльності з організації торгівлі продукцією на товарних біржах) можливе за умови внесення змін Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку до Ліцензійних умов в частині виключення вимоги щодо подання заявником документів стосовно власників істотної участі, якими є держава, Національний банк України, територіальна громада, що підтверджують здатність власника істотної участі виконати обов'язок, передбачений частиною дев'ятнадцятою статті 74 Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки», або за наявності інших можливостей гарантувати виконання зобов'язань ліцензіатом, які не обмежують права підприємств власником істотної участі яких є держава, в тому числі за наявності можливості гарантувати свої зобов'язання активами Товариства та за умови надання рівних можливостей для доступу осіб, що мають намір провадити професійну діяльність на ринках капіталу та організованих товарних ринках (як для приватного, так і для державного сектору економіки).

Також для реалізації даної цілі Товариство забезпечить:

функціонування електронної торгової системи (далі – ЕТС);

функціонування учбової (тестової) платформи для навчання учасників ринку роботі в

ЕТС;
 проведення торгів в ЕТС.

2. Надання інформаційно-консультативних послуг учасникам ринку та розширення кількості отримувачів таких послуг.

З метою надання належного рівня інформаційно-консультативних послуг учасникам ринку та розширення кількості отримувачів таких послуг Товариство:

надаватиме інформаційно-консультативні послуги шляхом доступу на вебсайті Товариства до аналітичної інформації про ринок електричної енергії України;

проводитиме заходи з надання інформаційно-консультативних послуг щодо роботи на ринку електричної енергії України.

У 2025 році планується надання інформаційно-консультативних послуг шляхом доступу до аналітичної інформації на вебсайті Товариства 6 отримувачам таких послуг (довідково: у 2026 році планується надати відповідні послуги 7 отримувачам послуг, у 2027 році – 8).

Інформаційно-консультативні послуги щодо роботи на ринку електричної енергії планується надати 85 отримувачам послуг у 2025 році (довідково: у 2026 році планується надати такі послуги 90 отримувачам послуг, у 2027 році – 93).

3. Здійснення капітальних інвестицій, які передбачені інвестиційним планом Товариства, зокрема, виконання проєктів, пов'язаних із забезпеченням здійснення функцій Оператора ринку та розвитку Товариства.

В 2024 – 2026 роках планується інвестувати в:

придбання основних засобів – 56,1 млн грн;

придбання (створення) нематеріальних активів – 18,2 млн грн;

модернізацію – 32,4 млн грн.

У 2027 році очікується здійснення інвестування у розвиток Товариства 35,3 млн грн.

Джерелами фінансування капітальних вкладень будуть власні кошти Товариства (амортизаційні відрахування та прибуток).

IV. Нефінансові цілі діяльності АТ «Оператор ринку»

1. Приведення внутрішніх положень АТ «Оператор ринку» у відповідність до вимог законодавства України з урахуванням останніх законодавчих змін.

Для реалізації зазначеної цілі Товариство:

розроблятиме проєкти внутрішніх положень Товариства;

подаватиме розроблені документи на погодження (за необхідності) Наглядовій раді Товариства;

подаватиме розроблені документи на затвердження загальним зборам Товариства або Наглядовій раді Товариства (відповідно до компетенцій).

2. Призначення внутрішнього аудитора.

Наглядова рада Товариства з метою реалізації цілі:

прийме рішення про необхідність обрання внутрішнього аудитора;

проведе засідання комітету з добору кандидатів на посаду внутрішнього аудитора;

прийме рішення щодо обрання внутрішнього аудитора.

3. Організація торгів на об'єднаних ринках SDAC/SIDC.

Для організації торгів у об'єднаному спотовому ринку електричної енергії України та ЄС та отримання статусу NEMO Товариство:

братиме участь у засіданнях, зокрема, Комітету NEMO, DA/ID SC, MCSC, JET-EnC, PCG та робочих групах, нарадах, щодо імплементації європейського законодавства в сфері електроенергетики та впровадження market coupling в Україні;

братиме участь у створенні та діяльності Local Implementation Project;
 братиме участь у імплементації європейського законодавства в сфері електроенергетики в частині market coupling (первинне законодавство);

братиме участь у розробці вторинного законодавства в сфері електроенергетики в частині market coupling (після гармонізації первинного законодавства);

після імплементації європейського законодавства в сфері електроенергетики в частині market coupling здійснюватиме відповідні до прийнятих НПА кроки для отримання статусу NEMO;

після призначення NEMO здійснюватиме діяльність для підписання та приєднання до необхідних планів/договорів для роботи у SDAC/SIDC.

Таблиця. Цільові показники ефективності АТ «Оператор ринку»

	Минулий 2023 рік (факт)	Поточний 2024 рік (план)	Плановий 2025 рік	Плановий рік +1	Плановий рік +2
I. ФІНАНСОВІ ПОКАЗНИКИ					
<i>Основні фінансові показники</i>					
Коефіцієнти рентабельності:					
коефіцієнт рентабельності діяльності	0,12	0,07	0,07	0,08	0,08
коефіцієнт рентабельності EBITDA	0,26	0,19	0,22	0,23	0,24
коефіцієнт рентабельності власного капіталу	0,25	0,19	0,19	0,19	0,20
Коефіцієнти платоспроможності:					
коефіцієнт фінансової стійкості	0,68	0,78	0,81	0,67	0,65
Коефіцієнти ліквідності:					
коефіцієнт швидкої ліквідності	1,32	1,60	1,27	1,34	1,23
<i>Виплати на користь держави, тис. грн</i>					

Податкові, разом, з них:	128 307	128 451	159 668	171 179	178 174
Податок на прибуток	26 915	4 344	4 882	6 805	7 223
ПДВ	46 604	63 364	73 571	79 099	82 264
Рентна плата	-	-	-	-	-
Інші	54 788	60 743	81 215	85 276	88 687
Неподаткові, разом, з них:	46 986	29 568	16 579	13 997	15 499
Частина чистого прибутку/дивіденди	46 986	29 568	16 579	13 997	15 499
Інші	-	-	-	-	-
II. ОПЕРАЦІЙНІ ПОКАЗНИКИ					
Обсяги купівлі-продажу електричної енергії на товарній біржі, тис. МВт	-	-	460	1500	1800
Кількість учасників товарної біржі (ДД), шт	-	-	100	110	125
Здійснення капітальних інвестицій, що передбачені інвестиційним планом товариства (2022 – 2026) та заплановані на 2027 рік (тис. грн)	20 990,0	31 914,8	39 030,5	35 780,4	35 266
Кількість учасників, яким будуть надаватися інформаційно-консультативні послуги (надання доступу до аналітичної інформації)	7	8	6	7	8
Кількість учасників, яким будуть надаватися інформаційно-консультативні послуги (проведення консультацій)	-	81	85	90	93

III. НЕФІНАНСОВІ ПОКАЗНИКИ					
Приведення внутрішніх положень АТ «Оператор ринку» у відповідність до вимог законодавства України з урахуванням останніх законодавчих змін, %	-	-	100	-	-
Призначення внутрішнього аудитора	-	-	1	-	-
Участь у створенні та діяльності Local Implementation Project, %	-	100	100	100	100
Участь у імплементації європейського законодавства в сфері електроенергетики в частині market coupling (первинне законодавство) та участь у розробці вторинного законодавства, %	-	-	100	100	-
Отримання статусу NEMO	-	-	1	-	-
Підписання та приєднання до необхідних планів/договорів для роботи у SDAC/SIDC, %	-	-	100	100	-

V. Корпоративне управління

Відповідно до вимог законодавства АТ «Оператор ринку» є акціонерним товариством 100 % акцій якого належать державі та не підлягають приватизації.

Товариство повинно забезпечити:

приведення у відповідність до вимог Закону України «Про акціонерні товариства» та Закону України «Про управління об'єктами державної власності» внутрішніх документів, якими регулюється його діяльність – у строк до 08 березня 2025 року;

призначення внутрішнього аудитора відповідно до вимог Закону України «Про управління об'єктами державної власності» – у строк до 08 березня 2025 року.

дотримання вимог та норм Політики державної власності, а також рекомендацій з корпоративного управління Організації економічного співробітництва та розвитку в частині, що не суперечить вимогам законодавства України – постійно.

VI. Очікування щодо управління дочірніми підприємствами

Дочірні підприємства відсутні.

VII. Консультації з Наглядовою радою (виконавчим органом) Товариства

Зауваження та пропозиції у вищого органу управління (Міністерства енергетики України як єдиного акціонера) до Листа очікувань власника відсутні.
